

§ 72

Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan lausunto arviointikertomuksesta 2012

HEL 2013-003863 T 00 03 00

Päätös

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti antaa tarkastuslautakunnalle arviointikertomuksen kohdista 2.6. ja 4.1.1 seuraavan lausunnon:

Arviointikertomuksessa käsitellään talousarvion sitovia taloudellisia ja toiminnallisia tavoitteita ja niiden toteutumista (2.6)

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginvaltuuston asettaman sitovan tavoitteen poikkeama tulee hyväksyttäväksi valtuustolla riippumatta siitä, mistä se aiheutuu.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta toteaa, että näin on aina tehty. Joinain vuosina sitovien toiminnallisten tavoitteiden arviointi on hankalaa, jolloin mahdolliset poikkeamat varmistuvat vasta tilivuoden lopulla. Tällöin niiden käsittely voi siirtyä seuraavalle vuodelle.

Tarkastuslautakunta toteaa myös, että sitovien toiminnallisten tavoitteiden tulee kattaa kaupungin strategiaohjelman tavoitteet nykyistä laajemmin, kuten tarkastuslautakunta on suositellut jo vuonna 2010.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta pitää hyvänä tavoitteena toiminnallisten tavoitteiden sitomista strategiaohjelman tavoitteisiin. Toisaalta on myös syytä muistaa, että sitovat toiminnalliset tavoitteet kuvastavat usein viraston ydintoimintoja, joten niiden muuttaminen aina juuri strategianmukaisiksi ei välttämättä ole tarkoituksenmukaista eikä aina edes mahdollista. Sitovat toiminnalliset tavoitteet pitää pystyä keräämään ja dokumentoimaan ja vasta tietyllä aikajänteellä kerätty tieto antaa riittävää kuvaa kehityksestä. Muutaman vuoden välein sitovien toiminnallisten tavoitteiden muuttaminen ei ole toiminnan ohjauksen ja kehittämisen kannalta järkevää.

Lopuksi tarkastuslautakunta toteaa, että hallintokuntien tulee asettaa aiempaa enemmän yhteisiä hallintokuntarajat ylittäviä sitovia toiminnallisia tavoitteita, kuten tarkastuslautakunta on suositellut jo vuonna 2009.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan käsitys on, että hallintokuntarajat ylittävä toiminta on kaikkien virastojen tavoitteena silloin, kun se on mahdollista ja tarpeellista. Nuoriso ja maahanmuuttoasioissa sekä tapahtumajärjestämisessä s:n alaiset virastot ovat uudella suunnittelukaudella toteuttamassa aiempaa syvempää yhteistyötä.

Yhteisten sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteuttamista hankaloittaa se, että virastot ovat sidotut omiin resursseihinsa ja henkilöiden johtosuhteet kulkevat vain viraston sisällä.

Tuottavuus- ja työhyvinvointiohjelman säästötavoitteet (4.1.1)

Tarkastuslautakunta käsittelee melko yksityiskohtaisesti sosiaali- ja opetusvirastoja, koska ne olivat tarkastusvuonna tarkastuksen kohteena.

Yleisemmin tarkastuslautakunta toteaa, että lautakuntien ja johtokuntien tulee sitoutua talousraamiin siten, että ne osoittavat tarvittavat menosäästöt raamin sisältä, mikäli päättävät menojen lisäyksistä.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta toteaa, että kurinalaisuus menojen osalta on koko konsernin tavoitteena. Toisaalta on kuitenkin tärkeitä tiedostaa, että eri virastojen lähtötasot ovat hyvin erilaiset. Konsernitason säästötavoitteet eivät välttämättä kohdennu oikein ja perustellusti, jos ja kun ne tehdään juustohöylällä. Kaupungin on pystyttävä erittelemään eri toimintojen resurssointia ja tällöin voi lautakunnissa muodostua tilanteita, joissa voi olla perusteltua esittää myös raamin yli meneviä talousarvioehdotuksia.

Tarkastuslautakunta toteaa myös, että tuottavuustavoitteet tulee asettaa usealle vuodelle siten, että hallintokunnilla on realistiset mahdollisuudet saavuttaa ne ja niiden toteuttaminen on riittävän haasteellista.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta toteaa, että tuottavuuden määrittely on julkisella sektorilla haasteellista. Viime kädessä mittarina toimivat aina eurot, vaikka julkisessa palvelutuotannossa sisältöjä pitäisi voida arvioida osana tuottavuuden kokonaisuutta. Kuluvan vuosikymmenen talousarviot ovat olleet melko nollalinjaisia, jolloin kyseessä ovat tosiasiallisesti olleet säästöbudjetit.

Lautakunta toteaa, että nykyisen kaltaisilla menorakenteilla, jossa henkilöstö- ja kiinteistökulut ovat pääasiallisesti liikkumattomia ei tuottavuutta pystytä nostamaan edes kustannusten nousua vastaavassa tahdissa.

Esittelijä

va. kulttuurijohtaja
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Anna Kaarina Piepponen, yhteispalvelupäällikkö, puhelin: 310 29871
anna.kaarina.piepponen(a)hel.fi
Ari Tirri, talouspäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi

Liitteet

1

[Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, Kulttuuri- ja kirjastolautakunta](#)

Päätösehdotus

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päättäne antaa tarkastuslautakunnalle arviointikertomuksen kohdista 2.6. ja 4.1.1 seuraavan lausunnon:

Arviointikertomuksessa käsitellään talousarvion sitovia taloudellisia ja toiminnallisia tavoitteita ja niiden toteutumista (2.6)

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginvaltuuston asettaman sitovan tavoitteen poikkeama tulee hyväksyttävä valtuustolla riippumatta siitä, mistä se aiheutuu.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta toteaa, että näin on aina tehty. Joinain vuosina sitovien toiminnallisten tavoitteiden arviointi on hankalaa, jolloin mahdolliset poikkeamat varmistuvat vasta tilivuoden lopulla. Tällöin niiden käsittely voi siirtyä seuraavalle vuodelle.

Tarkastuslautakunta toteaa myös, että sitovien toiminnallisten tavoitteiden tulee kattaa kaupungin strategiaohjelman tavoitteet nykyistä laajemmin, kuten tarkastuslautakunta on suositellut jo vuonna 2010.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta pitää hyvänä tavoitteena toiminnallisten tavoitteiden sitomista strategiaohjelman tavoitteisiin. Toisaalta on myös syytä muistaa, että sitovat toiminnalliset tavoitteet kuvastavat usein viraston ydintoimintoja, joten niiden muuttaminen aina juuri strategianmukaisiksi ei välttämättä ole tarkoituksenmukaista eikä aina edes mahdollista. Sitovat toiminnalliset tavoitteet pitää pystyä keräämään ja dokumentoimaan ja vasta tietyllä aikajänteellä kerätty tieto antaa riittävää kuvaa kehityksestä. Muutaman vuoden välein sitovien toiminnallisten tavoitteiden muuttaminen ei ole toiminnan ohjauksen ja kehittämisen kannalta järkevää.

Lopuksi tarkastuslautakunta toteaa, että hallintokuntien tulee asettaa aiempaa enemmän yhteisiä hallintokuntarajat ylittäviä sitovia toiminnallisia tavoitteita, kuten tarkastuslautakunta on suositellut jo vuonna 2009.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan käsitys on, että hallintokuntarajat ylittävä toiminta on kaikkien virastojen tavoitteena silloin, kun se on mahdollista ja tarpeellista. Nuoriso ja maahanmuuttoasioissa sekä tapahtumajärjestämisessä s:n alaiset virastot ovat uudella suunnittelukaudella toteuttamassa aiempaa syvempää yhteistyötä.

Yhteisten sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteuttamista hankaloittaa se, että virastot ovat sidotut omiin resursseihinsa ja henkilöiden johtosuhteet kulkevat vain viraston sisällä.

Tuottavuus- ja työhyvinvointiohjelman säästötavoitteet (4.1.1)

Tarkastuslautakunta käsittelee melko yksityiskohtaisesti sosiaali- ja opetusvirastoja, koska ne olivat tarkastusvuonna tarkastuksen kohteena.

Yleisemmin tarkastuslautakunta toteaa, että lautakuntien ja johtokuntien tulee sitoutua talousraamiin siten, että ne osoittavat tarvittavat menosäästöt raamin sisäلتä, mikäli päättävät menojen lisäyksistä.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta toteaa, että kurinalaisuus menojen osalta on koko konsernin tavoitteena. Toisaalta on kuitenkin tärkeitä tiedostaa, että eri virastojen lähtötasot ovat hyvin erilaiset. Konsernitasoiset säästötavoitteet eivät välttämättä kohdennu oikein ja perustellusti, jos ja kun ne tehdään juustohöylällä. Kaupungin on pystyttävä erittelemään eri toimintojen resurssointia ja tällöin voi lautakunnissa muodostua tilanteita, joissa voi olla perusteltua esittää myös raamin yli meneviä talousarvioehdotuksia.

Tarkastuslautakunta toteaa myös, että tuottavuustavoitteet tulee asettaa usealle vuodelle siten, että hallintokunnilla on realistiset mahdollisuudet saavuttaa ne ja niiden toteuttaminen on riittävän haasteellista.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta toteaa, että tuottavuuden määrittely on julkisella sektorilla haasteellista. Viime kädessä mittarina toimivat aina eurot, vaikka julkisessa palvelutuotannossa sisältöjä pitäisi voida arvioida osana tuottavuuden kokonaisuutta. Kuluvan vuosikymmenen talousarviot ovat olleet melko nollalinjaisia, jolloin kyseessä ovat tosiasiallisesti olleet säästöbudjetit.

Lautakunta toteaa, että nykyisen kaltaisilla menorakenteilla, jossa henkilöstö- ja kiinteistökulut ovat pääasiallisesti liikkumattomia ei tuottavuutta pystytä nostamaan edes kustannusten nousua vastaavassa tahdissa.

Esittelijä

Tarkastuslautakunta hyväksyi 17.4.2013 (§ 62) arviointikertomuksen vuodelta 2012.

Tarkastuslautakunta on pyytänyt 22.5.2013 mennessä kulttuuri- ja kirjastolautakunnan lausuntoa kertomuksen kohdista 2.6 ja 4.1.1. Lausunto pyydetään osoittamaan tarkastuslautakunnalle.

Helsingin kaupungin hallinnon ja talouden tarkastussäännön 8.1 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tulee laatia kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta arviointikertomus valtuustolle. Kertomuksesta tulee hankkia tarkastussäännön 8.2 §:n mukaisesti kaupunginhallitukselta ja muilta kaupungin toimielimiltä tarvittavat lausunnot valtuustolle toimitettaviksi.

Arviointikertomus kokonaisuudessaan on tämän asian oheismateriaalina.

Esittelijä

14.5.2013

Yhpa/Kultj/3

va. kulttuurijohtaja
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Anna Kaarina Piepponen, yhteispalvelupäällikkö, puhelin: 310 29871
anna.kaarina.piepponen(a)hel.fi
Ari Tirri, talouspäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi

Liitteet

1 [Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, Kulttuuri- ja kirjastolautakunta](#)

Oheismateriaali

1 [Arviointikertomus 2012](#)